Šis dokumentas yra skirtas tik informacijai, ir institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį

►B

TARYBOS DIREKTYVA 92/34/EEB

1992 m. balandžio 28 d.

dėl prekybos vaisinių augalų dauginamąja medžiaga ir sodininkystei skirtais vaisiniais augalais

(OL L 157, 1992 6 10, p. 10)

iš dalies keičiama:

		Oficialusis leidinys		
		Nr.	puslapis	data
►M1	Commission Decision 93/401/EEC of 16 June 1993 (*)	L 177	28	1993 7 21
►M2	Commission Decision 94/150/EC of 15 February 1994 (*)	L 66	31	1994 3 10
►M3	Commission Decision 95/26/EC of 8 February 1995 (*)	L 36	36	1995 2 16
►M4	Commission Decision 97/110/EC of 17 January 1997 (*)	L 39	22	1997 2 8
►M5	Commission Decision 1999/30/EC of 18 December 1998 (*)	L 8	30	1999 1 14
►M6	2002 m. vasario 11 d. Komisijos sprendimas 2002/112/EB	L 41	44	2002 2 13
►M7	2003 m. balandžio 14 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 806/2003	L 122	1	2003 5 16
►M8	2003 m. birželio 18 d. Tarybos direktyva 2003/61/EB	L 165	23	2003 7 3
►M9	2003 m. lapkričio 26 d. Komisijos direktyva 2003/111/EB	L 311	12	2003 11 27
►M10	2005 m. sausio 25 d. Komisijos sprendimas 2005/54/EB	L 22	16	2005 1 26
►M11	2007 m. lapkričio 28 d. Komisijos sprendimas 2007/776/EB	L 312	48	2007 11 30
►M12	2010 m. gruodžio 16 d. Komisijos sprendimas 2010/781/ES	L 333	61	2010 12 17

(*) Šis aktas nebuvo skelbtas lietuvių kalba.

▼B

TARYBOS DIREKTYVA 92/34/EEB

1992 m. balandžio 28 d.

dėl prekybos vaisinių augalų dauginamąja medžiaga ir sodininkystei skirtais vaisiniais augalais

EUROPOS BENDRIJŲ TARYBA,

atsižvelgdama į Europos ekonominės bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 43 straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą ([1]),

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę ([2]),

atsižvelgdama į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ([3]),

kadangi Bendrijos žemės ūkyje sodininkystė užima svarbią vietą;

kadangi geri vaisių auginimo rezultatai didžia dalimi priklauso nuo jų dauginimui naudojamos medžiagos bei nuo vaisinių augalų, skirtų sodininkystei, kokybės bei augalų sveikatos; kadangi dėl to tam tikros valstybės narės jau nustatė taisykles, kuriomis siekiama garantuoti į rinką pateiktos vaisinių augalų dauginamosios medžiagos ir vaisinių augalų kokybę bei augalų sveikatą;

kadangi atskirose valstybėse narėse skirtingai vertinant dauginamąją medžiagą ir vaisinius augalus gali būti sukurtos prekybos kliūtys ir tokiu būdu trukdoma laisvam šių prekių judėjimui Bendrijoje; kadangi siekiant sukurti vidaus rinką šios kliūtys turėtų būti pašalintos priimant Bendrijos nuostatas, kurios pakeistų atskirų valstybių narių nuostatas;

kadangi sukūrus Bendrijos lygiu suderintus reikalavimus, bus galima užtikrinti, kad visoje Bendrijoje pirkėjai gautų geros kokybės ir sveiką dauginamąją medžiagą bei vaisinius augalus;

kadangi, kiek tai susiję su augalų sveikata, tokie suderinti reikalavimai turi atitikti 1976 m. gruodžio 21 d. Tarybos direktyvą 77/93/EEB dėl augalų ir augalinių produktų apsaugos priemonių nuo kenksmingų organizmų įvežimo į valstybes nares ir išplitimo jose ([4]);

kadangi iš pradžių yra tikslinga nustatyti Bendrijos taisykles toms vaisinių augalų gentims ir rūšims, kurios turi didžiausią ekonominę svarbą Bendrijai, numatant Bendrijos tvarką, pagal kurią bus įtraukiamos kitos gentys ir rūšys;

([1]) OL C 52, 1990 3 3, p. 16 ir OL C 307, 1991 11 27, p. 15.
([2]) OL C 240, 1991 9 16, p. 197.
([3]) OL C 182, 1990 7 23, p. 21.
([4]) OL L 26, 1977 1 26, p. 20. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 92/10/EEB (OL L 70, 1992 3 17, p. 27).

▼B

kadangi, nepažeidžiant Direktyvos 77/93/EEB nuostatų dėl augalų sveikatos, netikslinga taikyti Bendrijos dauginamosios medžiagos ir vaisinių augalų prekybos taisykles, kai nurodoma, kad tokie produktai yra skirti eksportui į trečiąsias šalis, nes ten taikomos taisyklės gali skirtis nuo šios direktyvos taisyklių;

kadangi kiekvienos vaisinių augalų genties ir rūšies sveikatos bei kokybės standartams nustatyti reikia ilgo ir išsamaus techninio bei mokslinio nagrinėjimo; kadangi šiuo tikslu atitinkamai turėtų būti sukurta tvarka;

kadangi už tai, kad produktai atitiktų šioje direktyvoje nustatytus reikalavimus, pirmiausia atsako dauginamosios medžiagos ir (arba) vaisinių augalų tiekėjai;

kadangi valstybių narių kompetentingos institucijos, vykdydamos kontrolę ir patikrinimus, privalo užtikrinti, kad tiekėjai atitiktų CAC (*Conformitas Agraria Communitatis*) kategorijai priklausančiai dauginamajai medžiagai ir vaisiniams augalams keliamus reikalavimus;

kadangi būtina numatyti kitas dauginamosios medžiagos ir vaisinių augalų kategorijas, kurių dauginamąją medžiagą ir augalus būtina oficialiai sertifikuoti;

kadangi turėtų būti įvestos Bendrijos kontrolės priemones, kurios užtikrintų, kad šioje direktyvoje nustatyti standartai būtų vienodai taikomi visose valstybėse narėse;

kadangi pagal dabartinę žemės ūkio praktiką reikalaujama, kad tam tikra dauginamoji medžiaga ir vaisiniai augalai būtų oficialiai ištirti arba kad būtų paskelbta, jog jie nėra apimti virusų, t. y. juose nebuvo rasta jokių žinomų virusų ir į virusus panašių patogenų, arba kad jie būtų pakartotinai tiriami dėl virusų, t. y. būtų nustatyta, kad juose nėra konkrečių virusų ar į virusus panašių patogenų, kurie sumažina dauginamosios medžiagos ir vaisinių augalų naudingumą;

kadangi dauginamosios medžiagos ir vaisinių augalų pirkėjai yra suinteresuoti, kad būtų žinomi veislių pavadinimai ir išsaugotas jų tapatumas;

kadangi pirmiau nurodytą tikslą geriausiai galima pasiekti turint bendro pobūdžio žinių apie veislę arba turint galimybę pasinaudoti tiekėjo sudarytu ir jo turimu veislės aprašymu; kadangi vis dėlto antruoju atveju dauginamoji medžiaga ar vaisiniai augalai gali būti nepriskirti toms kategorijoms, kurios yra oficialiai sertifikuojamos;

kadangi tam, kad būtų galima užtikrinti dauginamosios medžiagos ir vaisinių augalų tapatumą ir tvarkingą prekybą, reikia nustatyti Bendrijos taisykles dėl siuntų atskyrimo ir ženklinimo; kadangi etiketėse turėtų būti nurodyti duomenys, skirti tiek oficialiai kontrolei, tiek naudotojui informuoti;

kadangi reikėtų nustatyti taisykles, pagal kurias, esant laikiniems tiekimo sunkumams, prekybai dauginamąja medžiaga ir vaisiniais augalais būtų taikomi ne tokie griežti reikalavimai nei numatyti šioje direktyvoje;

▼B

kadangi siekiant suderintų reikalavimų pirmiausia valstybėms narėms turėtų būti uždrausta II priede nurodytoms gentims ir rūšims, kurių sąrašai bus sudaryti, nustatyti naujus reikalavimus ar prekybos apribojimus, kurie skirtųsi nuo šioje direktyvoje numatytų;

kadangi reikėtų numatyti leidimą Bendrijoje prekiauti dauginamąja medžiaga ir vaisiniais augalais, išaugintais trečiosiose šalyse, jei bus duodamos tokios pačios garantijos, kokios yra duodamos Bendrijoje išaugintiems vaisiniams augalams bei dauginamajai medžiagai, ir bus laikomasi Bendrijos taisyklių;

kadangi siekiant suderinti valstybių narių taikomus techninius tikrinimo metodus ir norint palyginti Bendrijoje išaugintus vaisinius augalus bei dauginamąją medžiagą su medžiaga, išauginta trečiosiose šalyse, reikėtų atlikti palyginamuosius tyrimus ir nustatyti, ar tokie produktai atitinka šios direktyvos reikalavimus;

kadangi, norint palengvinti šios direktyvos efektyvų veikimą, reikėtų Komisijai pavesti patvirtinti priemones dėl direktyvos įgyvendinimo ir jos priedų pakeitimo, ir šiuo tikslu nustatytu Komisijos ir valstybių narių glaudaus bendradarbiavimo Vaisinių augalų genčių ir rūšių dauginamosios medžiagos nuolatiniame komitete tvarką,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

1. Ši direktyva taikoma prekybai vaisinių augalų dauginamąja medžiaga ir vaisiniais augalais, skirtais sodininkystei, Bendrijoje.

2. 2–20 straipsniai ir 24 straipsniai taikomi gentims ir rūšims bei jų hibridams, išvardytiems II priede.

Pirmiau minėti straipsniai taikomi ir kitų genčių arba rūšių, arba jų hibridų įskiepiams ir kitoms augalo dalims, jei minėtų genčių, rūšių ar jų hibridų medžiaga yra arba turi būti į juos įskiepyta.

3. II priede pateikto genčių ir rūšių sąrašo pakeitimai daromi 22 straipsnyje nustatyta tvarka.

2 straipsnis

Nepažeidžiant Direktyvoje 77/93/EEB nustatytų sveikatos taisyklių, ši direktyva netaikoma dauginamajai medžiagai ir vaisiniams augalams, skirtiems eksportui į trečiąsias šalis, jei jie yra tinkamai identifikuoti ir laikomi pakankamai izoliuotai.

Pirmosios pastraipos įgyvendinimo priemonės, ypač dėl identifikavimo ir izoliavimo tvirtinamos 21 straipsnyje nustatyta tvarka.

▼B

3 straipsnis

Šioje direktyvoje vartojami tokie apibrėžimai:

a) dauginamoji medžiaga – sėklos, augalo dalys ir visa augalinė medžiaga, taip pat įskiepiai, skirti vaisiniams augalams dauginti ir auginti;

b) vaisiniai augalai – nupirkti augalai, skirti sodinimui arba persodinimui;

c) superelitinė medžiaga – dauginamoji medžiaga:

i) išauginta taikant visuotinai pripažintus metodus siekiant išlaikyti veislės tapatumą, įskaitant atitinkamas veislės pomologinės vertės savybes, kurias galima nustatyti 21 straipsnyje nustatyta tvarka, ir apsisaugoti nuo ligų;

ii) skirta elitinei medžiagai auginti;

iii) atitinkanti superelitinei medžiagai keliamus reikalavimus, nustatytus atitinkamos rūšies sąraše, sudarytame pagal 4 straipsnį, ir

iv) atlikus oficialų patikrinimą pripažinta atitinkančia pirmiau išdėstytus reikalavimus;

d) elitinė medžiaga – dauginamoji medžiaga:

i) išauginta tiesiogiai arba keliais etapais vegetatyviniu būdu iš superelitinės medžiagos taikant visuotinai pripažintus metodus siekiant išlaikyti veislės tapatumą, įskaitant atitinkamas veislės pomologinės vertės savybes, kurias galima nustatyti 21 straipsnyje nustatyta tvarka, ir apsisaugoti nuo ligų;

ii) skirta sertifikuotai medžiagai auginti;

iii) atitinkanti elitinei medžiagai keliamus reikalavimus, nustatytus atitinkamos rūšies sąraše, sudarytame pagal 4 straipsnį, ir

iv) atlikus oficialų patikrinimą pripažinta atitinkančia pirmiau išdėstytus reikalavimus;

e) sertifikuota medžiaga – dauginamoji medžiaga ir vaisiniai augalai:

i) išauginti tiesiogiai arba keliais etapais vegetatyviniu būdu iš elitinės medžiagos;

ii) atitinkantys sertifikuotai medžiagai keliamus reikalavimus, nustatytus atitinkamos rūšies sąraše, sudarytame pagal 4 straipsnį;

iii) atlikus oficialų patikrinimą pripažinti atitinkančiais pirmiau išdėstytus reikalavimus;

f) CAC (Conformitas Agraria Communitatis) medžiaga – dauginamoji medžiaga ir vaisiniai augalai, kurie atitinka šiai kategorijai keliamus būtiniausius reikalavimus, nustatytus atitinkamos rūšies sąraše, sudarytame pagal 4 straipsnį;

▼B

g) neužkrėsta virusais (n. v.) medžiaga – medžiaga, kuri buvo ištirta taikant tarptautiniu mastu pripažintus mokslinius metodus ir pripažinta neužkrėsta, vegetacijos laikotarpiu patikrinta ir pripažinta neužkrėsta virusais ar į virusus panašių patogenų simptomais, laikyta sąlygomis, užtikrinančiomis, jog ji nebus užkrėsta, ir nustatyta, kad tam tikra rūšis neužkrėsta jokiais Bendrijoje žinomais virusais ar į virusus panašiais patogenais. Iš tokios medžiagos tiesiogiai vegetatyviniu būdu per tam tikrą etapų skaičių išauginta medžiaga, vegetacijos metu patikrinta ir pripažinta neužkrėsta kokiu nors virusu ar į virusą panašiu patogenu, auginta ir laikyta sąlygomis, užtikrinančiomis, jog ji nebus užkrėsta, taip pat laikoma neužkrėsta virusais. Konkretus etapų skaičius nurodomas atitinkamos rūšies sąraše, sudarytame pagal 4 straipsnį;

h) tirta dėl virusų (t. v.) medžiaga – medžiaga, kuri buvo ištirta taikant tarptautiniu mastu pripažintus mokslinius metodus ir pripažinta neužkrėsta; vegetacijos laikotarpiu patikrinta ir pripažinta neužkrėsta virusais ar į virusus panašių patogenų simptomais, laikyta sąlygomis, užtikrinančiomis, jog ji nebus užkrėsta, ir nustatyta, kad tam tikra rūšis neužkrėsta jokiais Bendrijoje žinomais virusais ar į virusus panašiais patogenais, galinčiais sumažinti medžiagos naudingumą. Iš tokios medžiagos tiesiogiai vegetatyviniu būdu per tam tikrą etapų skaičių išauginta medžiaga, vegetacijos metu patikrinta ir pripažinta neužkrėsta kokiu nors virusu ar į virusą panašiu patogenu, auginta ir laikoma sąlygomis, užtikrinančiomis, jog ji nebus užkrėsta, taip pat laikoma tirta dėl virusų. Konkretus etapų skaičius nurodomas atitinkamos rūšies sąraše, sudarytame pagal 4 straipsnį;

i) tiekėjas – bet kuris fizinis ar juridinis asmuo, profesionaliai užsiimantis bent viena iš toliau išvardytų veikos rūšių, susijusių su dauginamąja medžiaga ar vaisiniais augalais: dauginimu, auginimu, laikymu ir (arba) apdorojimu bei prekyba;

j) prekyba – dauginamosios medžiagos arba vaisinių augalų bet kokia forma turėjimas ar atsargų laikymas, demonstravimas prekybos tikslais ar siūlymas parduoti, pardavimas ir (arba) pristatymas kitam asmeniui;

k) atsakinga oficiali įstaiga:

i) vienintelė centrinė institucija, įkurta arba paskirta valstybės narės, prižiūrima nacionalinės vyriausybės ir atsakinga už kokybės klausimus;

ii) bet kuri valstybinės valdžios institucija, įsteigta:

— nacionaliniu lygiu,

— arba regioniniu lygiu, prižiūrima nacionalinių valdžios institucijų neviršijant atitinkamos valstybės narės nacionaliniais teisės aktais nustatytų ribų.

▼B

Pagal savo nacionalinius teisės aktus i ir ii punktuose nurodytos įstaigos šioje direktyvoje numatytas užduotis gali pavesti joms prižiūrint atlikti bet kuriam pagal viešąją ar privačią teisę veikiančiam juridiniam asmeniui, kuriam pagal oficialiai patvirtintus įstatus yra pavestos išskirtinės konkrečios viešosios funkcijos, jei toks asmuo ir jo nariai nėra asmeniškai suinteresuoti jų taikomų priemonių rezultatais.

Valstybės narės užtikrina, kad ii punkte ir i punkte nurodytos įstaigos glaudžiai bendradarbiautų.

Be to, 21 straipsnyje nustatyta tvarka gali būti patvirtintas kitas juridinis asmuo, įsteigtas bet kurios iš i ir ii punktuose nurodytų įstaigų vardu ir veikiantis tokiai įstaigai prižiūrint, jei toks asmuo nėra asmeniškai suinteresuotas jo taikomų priemonių rezultatais.

Valstybės narės praneša Komisijai apie savo atsakingas oficialias įstaigas. Komisija perduoda šią informaciją kitoms valstybėms narėms;

l) oficialios priemonės – priemonės, kurių imasi atsakinga oficiali įstaiga;

m) oficialus patikrinimas – atsakingos oficialios įstaigos vykdomas patikrinimas;

n) oficialus pareiškimas – pareiškimas, kurį paskelbia atsakinga oficiali įstaiga arba kuris yra paskelbiamas jos atsakomybe;

o) siunta – tam tikras vienos prekės vienetų, kuriuos galima identifikuoti pagal jų vienodą sudėtį ir kilmę, skaičius;

p) laboratorija – viešosios arba privatinės teisės subjektas, atliekantis analizę ir tinkamą įvertinimą, leidžiantį augintojui vykdyti produkcijos kokybės monitoringą.

4 straipsnis

1. 22 straipsnyje nustatyta tvarka I priede sudaromas kiekvienos II priede nurodytos genties ir rūšies sąrašas nurodant augalų sveikatos reikalavimus, nustatytus Direktyvoje 77/93/EEB ir taikomus atitinkamai genčiai ir (arba) rūšiai, nustatantis:

i) kokybės ir augalų sveikatos reikalavimus, kuriuos turi atitikti CAC medžiaga, ypač susijusius su taikoma dauginimo sistema, augančių augalų grynumu ir prireikus su veisliniais aspektais, išskyrus įskiepius, kai medžiaga nepriklauso veislei;

ii) reikalavimus, kuriuos turi atitikti superelitinė, elitinė ir sertifikuota medžiaga, susijusius su kokybe, augalų sveikata, tyrimo metodais ir taikomomis procedūromis, taikoma dauginimo sistema ir su veisliniais aspektais, išskyrus įskiepius, kai medžiaga nepriklauso veislei;

▼B

iii) reikalavimus, kuriuos turi atitikti kitų genčių ir rūšių įskiepiai ir kitos augalų dalys, jei minėtos genties ar rūšies dauginamoji medžiaga yra į juos įskiepyta.

2. Jei sąraše daroma nuoroda į „virusais neužkrėsta (v. n.)“ arba „tirta dėl virusų (t. v.)“, tame sąraše turi būti nurodyti atitinkami virusai ir į virusus panašūs patogenai.

Ši nuostata *mutatis mutandis* taikoma darant nuorodą į neužkrėstumą kitais virusiniais ar į virusus panašiais patogeniniais žalingais organizmais arba į tyrimus, atliktus jų ieškant.

Nuorodos į v. n. ir t. v. nedaromos medžiagos, minimos 1 dalies i punkte, atžvilgiu.

1 dalies ii punkte minimos medžiagos atžvilgiu nuoroda į pirmiau minėtas santrumpas daroma tada, jei tokia nuoroda yra svarbi.

5 straipsnis

1. Valstybės narės užtikrina, kad tiekėjai imtųsi visų būtinų priemonių, garantuojančių, kad visuose dauginamosios medžiagos ir vaisinių augalų auginimo ir prekybos etapuose būtų laikomasi šia direktyva nustatytų standartų.

2. Taikant 1 dalį, šie tiekėjai patys atlieka arba akredituotam tiekėjui ar atsakingai oficialiai įstaigai paveda atlikti patikrinimus, kurie būtų paremti šiais principais, kurių metu:

— remiantis taikomais auginimo metodais nustatomi auginimo proceso kritiniai taškai,

— sudaromi ir įgyvendinami metodai, skirti pirmojoje įtraukoje minėtų kritinių taškų monitoringui ir tikrinimui vykdyti,

— imami mėginiai analizei atsakingos oficialios įstaigos akredituotoje laboratorijoje atlikti, kad būtų galima patikrinti, ar laikomasi šioje direktyvoje nustatytų standartų,

— daromi pirmojoje, antrojoje ir trečiojoje įtraukoje minėtų duomenų įrašai raštu ar kitu neištrinamu būdu ir įrašai apie dauginamosios medžiagos ir vaisinių augalų auginimą ir prekybą, kuriuos turi saugoti atsakinga oficiali įstaiga. Šie dokumentai ir įrašai saugomi ne trumpiau nei trejus metus.

Tačiau tiekėjai, kurių su šia sritimi susijusi veikla apsiriboja vien dauginamosios medžiagos ir vaisinių augalų, išaugintų ir supakuotų ne jų patalpose, platinimu, turi daryti tik dauginamosios medžiagos ir vaisinių augalų pirkimo, pardavimo ir (arba) pristatymo įrašus raštu ar kitu neištrinamu būdu.

Ši dalis netaikoma tiekėjams, kurių su šia sritimi susijusi veikla apsiriboja nedidelių dauginamosios medžiagos ir vaisinių augalų kiekių tiekimu galutiniams naudotojams neprofesionalams.

▼B

3. Jei pačių tiekėjų patikrinimo rezultatai arba bet kuri informacija, kurią turi 1 dalyje minėti tiekėjai, rodo, kad yra vienas ar daugiau Direktyvoje 77/93/EEB nurodytų kenksmingų organizmų arba jų kiekiai yra didesni, negu paprastai leidžiama atitinkant standartus, arba yra kenksmingų organizmų, nurodytų atitinkamuose sąrašuose, sudarytuose pagal 4 straipsnį, tiekėjai nedelsdami apie tai praneša atsakingai oficialiai įstaigai ir imasi tos įstaigos nurodytų priemonių arba bet kurių kitų priemonių, būtinų tokių kenksmingų organizmų plitimo rizikai sumažinti. Tiekėjas daro įrašus apie visus kenksmingų organizmų atsiradimo jo patalpose atvejus ir registruoja visas priemones, kurių tokiu atveju buvo imtasi.

4. Išsamios 2 dalies antrosios pastraipos taikymo taisyklės nustatomos 21 straipsnyje nustatyta tvarka.

6 straipsnis

1. Atsakinga oficiali įstaiga tiekėjus akredituoja tik įsitikinus, kad jų taikomi gamybos metodai ir įmonės atitinka šios direktyvos reikalavimus, keliamus tokio pobūdžio veiklai. Jei tiekėjas nusprendžia vykdyti kitokią veiklą nei ta, kuriai jis gavo akreditaciją, akreditaciją būtina atnaujinti.

2. Atsakinga oficiali įstaiga akredituoja laboratorijas tik įsitikinusi, kad tos laboratorijos, jų tyrimo metodai ir įmonės atitinka šios direktyvos reikalavimus, keliamus jų vykdomai bandymų veiklai, kurie turi būti nustatyti 21 straipsnyje nurodyta tvarka. Jei laboratorija nusprendžia vykdyti kitokią veiklą nei ta, kuriai ji gavo akreditaciją, akreditaciją būtina atnaujinti.

3. Jei nebesilaikoma 1 ir 2 dalyse nurodytų reikalavimų, atsakinga oficiali įstaiga imasi būtinų priemonių. Šiuo tikslu ji visų pirma atsižvelgia į bet kurio patikrinimo, atlikto pagal 7 straipsnio nuostatas, išvadas.

4. Tiekėjų, jų įmonių ir laboratorijų priežiūra bei kontrolė yra reguliariai vykdoma arba pavedama vykdyti atsakingai oficialiai įstaigai, kurios pareigūnai bet kuriuo metu gali laisvai įeiti į visus įmonių padalinius, kad būtų užtikrintas šios direktyvos reikalavimų laikymasis. Priežiūrą ir kontrolę įgyvendinančios priemonės priimamos 21 straipsnyje nustatyta tvarka.

Jei vykdant tokią priežiūrą ir monitoringą nustatoma, kad šios direktyvos reikalavimų nesilaikoma, atsakinga oficiali įstaiga imasi atitinkamų veiksmų.

7 straipsnis

1. Komisijos ekspertai, bendradarbiaudami su valstybių narių atsakingomis oficialiomis įstaigomis, gali atlikti neplaninius patikrinimus, jei jų reikia garantuoti, kad ši direktyva būtų taikoma vienodai, ypač patikrinti, ar tiekėjai iš tikrųjų laikosi šios direktyvos reikalavimų. Valstybė narė, kurios teritorijoje atliekamas patikrinimas, visokeriopai padeda savo pareigas vykdantiems ekspertams. Komisija valstybes nares informuoja apie tyrimų rezultatus.

▼B

2. Išsamios 1 dalies taikymo taisyklės priimamos 21 straipsnyje nustatyta tvarka.

8 straipsnis

1. Dauginamąja medžiaga ir vaisiniais augalais gali prekiauti tik akredituoti tiekėjai ir tik tuo atveju, jei jie laikosi 4 straipsnyje minimame sąraše nustatytų reikalavimų, keliamų CAC medžiagai.

2. Superelitinė, elitinė ir sertifikuota medžiaga negali būti sertifikuojama, jei ji nepriklauso 9 straipsnio 2 dalies i punkte nurodytai veislei ir neatitinka atitinkamai kategorijai keliamų 4 straipsnyje minimame sąraše nustatytų reikalavimų. Kategorija nurodoma 11 straipsnyje minimame oficialiame dokumente.

Veislinių aspektų atžvilgiu pagal 4 straipsnį sudarytiname sąraše gali būti numatyta išimtis įskiepiams, kai medžiaga nepriklauso veislei.

3. Nepažeidžiant Direktyvos 77/93/EEB nuostatų, pirmesnės dalys netaikomos dauginamajai medžiagai ir vaisiniams augalams, skirtiems:

a) bandymams arba moksliniams tikslams arba

b) selekciniam darbui; arba

c) priemonėms, skirtoms genetinei įvairovei išsaugoti.

Išsamios a ir b punktų taikymo taisyklės prireikus priimamos 21 straipsnyje nustatyta tvarka. Pageidautina, kad išsamios c punkto taikymo taisyklės būtų priimtos iki 1993 m. sausio 1 d. ta pačia tvarka.

9 straipsnis

1. Dauginamoji medžiaga ir vaisiniai augalai parduodami nurodant veislę, kuriai jie priklauso. Kai medžiaga, pavyzdžiui, įskiepiai nepriklauso veislei, būtina nurodyti atitinkamą rūšį arba tarprūšinį hibridą.

2. Veislės, į kurias daroma nuoroda pagal 1 dalį, turi būti:

i) visuotinai žinomos ir saugomos pagal naujų augalų veislių apsaugos nuostatas arba oficialiai registruotos savanorišku ar kokiu kitokiu principu;

ii) įtrauktos į tiekėjų turimus sąrašus, kuriuose jos yra išsamiai aprašytos ir yra pateikti atitinkami jų pavadinimai. Šie sąrašai turi būti pateikti atitinkamos valstybės narės atsakingos oficialios įstaigos prašymu.

Kiekviena veislė yra aprašoma ir visose valstybėse narėse turi, kiek tai įmanoma, tą patį pavadinimą, kaip nurodyta priimtose tarptautinėse rekomendacijose.

▼B

3. Veislės gali būti oficialiai užregistruotos, jei nustatoma, kad jos atitinka tam tikrus oficialiai patvirtintus reikalavimus ir turi oficialų aprašą. Jos taip pat gali būti oficialiai užregistruotos, jei jų medžiaga buvo prekiaujama atitinkamos valstybės narės teritorijoje iki 1993 m. sausio 1 d., jei jos turi oficialų aprašą. Pastaruoju atveju registracijos terminas baigiasi ne vėliau kaip 2000 m. birželio 30 d., jei iki tos dienos atitinkamos veislės atžvilgiu:

— 21 straipsnyje nustatyta tvarka arba remiantis išsamiu aprašymu buvo patvirtinta, kad jos buvo oficialiai registruotos bent dviejose valstybėse narėse,

— arba jos buvo užregistruotos pagal pirmąjį sakinį.

4. Išskyrus atvejus, kai veislinis aspektas yra aiškiai paminėtas 4 straipsnyje minimuose sąrašuose, 1 ir 2 dalys atsakingai oficialiai įstaigai nenustato jokios papildomos atsakomybės.

5. Reikalavimai dėl 2 dalies i punkte minimos oficialios registracijos nustatomi 21 straipsnyje nustatyta tvarka, atsižvelgiant į esamas mokslo ir technikos žinias, ir apima:

a) oficialaus pripažinimo reikalavimus, į kuriuos visų pirma gali būti įtrauktas veislės išskirtinumas, stabilumas ir pakankamas vienodumas;

b) minimalūs požymiai, į kuriuos būtina atsižvelgti tiriant įvairias rūšis;

c) būtiniausia tokių tyrimų atlikimo reikalavimai;

d) maksimalus oficialaus veislės pripažinimo galiojimo laikas.

6. 21 straipsnyje nustatyta tvarka:

— gali būti sukurta valstybių narių atsakingoms oficialioms įstaigoms siunčiamų pranešimų apie veisles, rūšis ar hibridus sistema,

— gali būti priimtos papildomos 2 dalies ii punkto įgyvendinimo nuostatos,

— gali būti nuspręsta sudaryti ir paskelbti Bendrąjį veislių katalogą.

10 straipsnis

1. Auginant ir nuimant arba atskiriant nuo motininės medžiagos dauginamąją medžiagą ir vaisinius augalus, jie laikomi atskiromis siuntomis.

2. Jei skirtingos kilmės dauginamoji medžiaga ir vaisiniai augalai yra sudedami kartu ar sumaišomi juos pakuojant, saugant, vežant ar pristatant, tiekėjai daro įrašus, kuriuose nurodomi tokie duomenys: siuntos sudėtis ir jos atskirų sudedamųjų dalių kilmė.

3. Valstybės narės užtikrina, kad vykdant oficialius patikrinimus būtų laikomasi 1 ir 2 dalių reikalavimų.

▼B

11 straipsnis

Nepažeidžiant 10 straipsnio 2 dalies nuostatų, dauginamąja medžiaga ir vaisiniais augalais prekiaujama tik pakankamai vienodomis siuntomis ir tik jei jie:

i) yra laikomi CAC medžiaga ir prie jų yra pridėtas pagal 4 straipsnį sudaryto sąrašo reikalavimus tiekėjo parengtas dokumentas. Jei dokumente yra oficialus pareiškiamas, jis aiškiai atskiriamas nuo kitos dokumento informacijos; arba

ii) yra laikomi superelitine, elitine arba sertifikuota medžiaga, sertifikuota atsakingos oficialios įstaigos pagal 4 straipsnyje minimame sąraše nustatytus reikalavimus.

Dauginamosios medžiagos ir (arba) vaisinių augalų ženklinimo ir (arba) jų plombavimo bei pakavimo reikalavimai nurodomi 4 straipsnyje minimame sąraše.

Jei mažmenininkas dauginamąją medžiagą ir vaisinius augalus tiekia galutiniam naudotojui neprofesionalui, ženklinimo reikalavimai gali apsiriboti atitinkama informacija apie produktą.

12 straipsnis

Valstybės narės gali:

— netaikyti 11 straipsnio smulkiems gamintojams, kurių visa išauginta ir parduodama dauginamoji medžiaga ir vaisiniai augalai yra skirti galutiniam vietinės rinkos asmenų naudojimui ir kurie augalų auginimu užsiima kaip neprofesionalai („vietinė apyvarta“),

— netikrinti asmenų, kuriems taikoma tokia išimtis, išaugintos dauginamosios medžiagos ir vaisinių augalų vietinės apyvartos ir jos oficialiai nekontroliuoti, kaip numatyta 18 straipsnyje.

21 straipsnyje nustatyta tvarka patvirtinamos įgyvendinimo priemonės, susijusios su kitais reikalavimais dėl pirmojoje ir antrojoje įtraukose minimų išimčių, ypač dėl sąvokų „smulkūs gamintojai“ ir „vietinė rinka“, ir su atitinkamomis procedūromis.

13 straipsnis

Jei atsiranda laikinų sunkumų tiekti dauginamąją medžiagą ir vaisinius augalus, atitinkančius šios direktyvos reikalavimus, 21 straipsnyje nustatyta tvarka, nepažeidžiant Direktyvoje 77/93/EEB numatytų augalų sveikatos taisyklių, gali būti patvirtintos priemonės dėl prekybos dauginamąja medžiaga ir vaisiniais augalais, atitinkančiais ne tokius griežtus reikalavimus.

14 straipsnis

Prekybai dauginamąja medžiaga ir vaisiniais augalais, kurie atitinka šios direktyvos reikalavimus ir sąlygas, netaikomi jokie kiti apribojimai dėl tiekėjo, augalų sveikatos, auginimo terpės ir kontrolės priemonės, išskyrus numatytus šioje direktyvoje.

▼B

15 straipsnis

Priede nurodytiems produktams valstybės narės netaiko griežtesnių reikalavimų ar prekybos apribojimų, išskyrus reikalavimus, nustatytus 4 straipsnyje nurodytuose sąrašuose, arba atskirais atvejais, reikalavimus, galiojančius šios direktyvos priėmimo dieną.

16 straipsnis

1. 21 straipsnyje nustatyta tvarka nusprendžiama, ar trečiojoje šalyje išauginta dauginamoji medžiaga ir vaisiniai augalai, dėl kurios suteikiamos tos pačios garantijos dėl tiekėjo įsipareigojimų, tapatumo, požymių, augalų sveikatos, auginimo terpės, pakavimo, kontrolės priemonių, ženklinimo ir plombavimo, visais šiais atžvilgiais yra lygiavertės dauginamajai medžiagai ir vaisiniams augalams, išaugintiems Bendrijoje ir atitinkantiems šios direktyvos reikalavimus bei sąlygas.

2. Kol bus priimtas 1 dalyje minimas sprendimas, valstybės narės iki ►**M12** 2012 m. rugsėjo 29 d. ◄, nepažeisdamos Direktyvos 77/93/EEB nuostatų, dauginamosios medžiagos ir vaisinių augalų importui iš trečiųjų šalių gali taikyti reikalavimus, kurie būtų bent jau lygiaverčiai laikiniems ar nuolatiniams reikalavimams, nustatytiesiems 4 straipsnyje minimuose sąrašuose. Jei tokių reikalavimų minėtuose sąrašuose nenumatyta, importo reikalavimai turi būti bent jau lygiaverčiai reikalavimams, taikomiems produkcijai atitinkamoje valstybėje narėje.

21 straipsnyje nustatyta tvarka pirmojoje pastraipoje nurodyta data įvairioms trečiosioms šalims gali būti pratęsta, kol bus priimtas 1 dalyje minimas sprendimas.

Dauginamajai medžiagai ir vaisiniams augalams, importuotiems valstybės narės pagal tos valstybės narės sprendimą, priimtą pagal pirmąją pastraipą, kitose valstybėse narėse netaikomi jokie prekybos apribojimai 1 dalyje nurodytais aspektais.

17 straipsnis

Valstybės narės užtikrina, kad auginimo ir prekybos metu būtų atliekami dauginamosios medžiagos ir vaisinių augalų oficialūs patikrinimai, būtų atliekami CAC medžiagos atsitiktiniai patikrinimai, siekiant nustatyti, ar laikomasi šios direktyvos reikalavimų ir sąlygų.

18 straipsnis

Išsami 5 straipsnyje numatytos kontrolės ir 10 bei 17 straipsniuose numatyto oficialaus patikrinimo, įskaitant mėginių ėmimo metodus, įgyvendinimo tvarka priimama 21 straipsnyje nustatyta tvarka.

▼B

19 straipsnis

1. Jei, vykdant 6 straipsnio 4 dalyje numatytą priežiūrą ir monitoringą, 17 straipsnyje numatytą oficialų patikrinimą arba 20 straipsnyje numatytus bandymus, nustatoma, kad dauginamoji medžiaga ar vaisiniai augalai neatitinka šios direktyvos reikalavimų, valstybės narės atsakinga oficiali įstaiga imasi atitinkamų veiksmų užtikrinti, kad medžiaga atitiktų šios direktyvos nuostatas, o jei tai neįmanoma, kad Bendrijoje būtų uždrausta prekiauti tokia dauginamąja medžiaga ir vaisiniais augalais.

2. Jei yra nustatoma, kad konkretaus tiekėjo parduodama dauginamoji medžiaga ar vaisiniai augalai neatitinka šios direktyvos reikalavimų ir sąlygų, atitinkama valstybė narė užtikrina, kad prieš tokį tiekėją būtų imamasi atitinkamų priemonių. Jei tiekėjui uždraudžiama prekiauti dauginamąja medžiaga ar vaisiniais augalais, valstybė narė apie tai praneša Komisijai ir valstybių narių kompetentingoms nacionalinėms valdžios institucijoms.

3. Visos priemonės, kurių imamasi pagal 2 dalies nuostatas, panaikinamos, kai tik pakankamai įsitikinama, kad dauginamoji medžiaga ar vaisiniai augalai, kuriais tiekėjas ketina prekiauti, ateityje atitiks šios direktyvos reikalavimus ir sąlygas.

▼M8

20 straipsnis

1. Valstybėse narėse atliekami mėginių bandymai arba, atitinkamais atvejais, tyrimai, siekiant patikrinti, ar dauginamoji medžiaga arba vaisiniai augalai atitinka šios direktyvos reikalavimus ir sąlygas, įskaitant susijusius su augalų sveikata. Komisija gali organizuoti valstybių narių ir Komisijos atstovų atliekamus bandymų patikrinimus.

2. Bendrijos lyginamieji tyrimai ir bandymai gali būti atliekami Bendrijoje siekiant atlikti dauginamosios medžiagos arba vaisinių augalų, pateiktų į rinką pagal privalomas arba savo nuožiūra taikomas šios direktyvos nuostatas, įskaitant susijusias su augalų sveikata, mėginių vegetacinius tyrimus. Gali būti atliekami šie lyginamieji tyrimai ir bandymai:

— trečiosiose šalyse užaugintos dauginamosios medžiagos arba vaisinių augalų,

— ekologinei žemdirbystei tinkančios dauginamosios medžiagos arba vaisinių augalų,

— dauginamosios medžiagos arba vaisinių augalų, parduodamų dėl priemonių, skirtų genetinei įvairovei išsaugoti.

3. Šie lyginamieji tyrimai ir bandymai naudojami dauginamosios medžiagos arba vaisinių augalų tikrinimo techniniams metodams derinti ir patikrinti, ar laikomasi reikalavimų, kuriuos turi atitikti ši medžiaga.

▼M8

4. 21 straipsnyje minima tvarka Komisija imasi būtinų priemonių lyginamiesiems tyrimams ir bandymams atlikti. 21 straipsnyje minimam Komitetui Komisija praneša apie technines priemones dėl tyrimų ir bandymų atlikimo bei jų rezultatus. Kilus augalų sveikatos problemoms, Komisija apie tai praneša Augalų sveikatos nuolatiniam komitetui.

5. Bendrija gali daryti finansinį įnašą į 2 ir 3 dalyse numatytų tyrimų ir bandymų atlikimą.

Finansinis įnašas neviršija biudžeto valdymo institucijos patvirtintų metinių asignavimų.

6. Tyrimai ir bandymai, kuriems gali būti daromas Bendrijos finansinis įnašas, bei išsamios finansinio įnašo darymo taisyklės nustatomos 21 straipsnyje nustatyta tvarka.

7. 2 ir 3 dalyse numatytus tyrimus ir bandymus gali atlikti tik valstybės institucijos arba valstybės įgalioti juridiniai asmenys.

▼M7

21 straipsnis

1. Komisijai padeda Vaisinių augalų genčių ir rūšių dauginamosios medžiagos nuolatinis komitetas.

2. Kai daroma nuoroda į šį straipsnį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB ([1]) 4 ir 7 straipsniai.

Sprendimo 1999/468/EB 4 straipsnio 3 dalyje nustatytas terminas yra vienas mėnuo.

3. Komitetas priima savo darbo tvarkos taisykles.

22 straipsnis

1. Komisijai padeda Vaisinių augalų genčių ir rūšių dauginamosios medžiagos nuolatinis komitetas.

2. Kai daroma nuoroda į šį straipsnį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB ([1]) 5 ir 7 straipsniai.

Sprendimo 1999/468/EB 5 straipsnio 6 dalyje nustatytas terminas yra trys mėnesiai.

▼B

23 straipsnis

4 straipsnyje minimų sąrašų, reikalavimų ir išsamių šios direktyvos įgyvendinimo taisyklių pakeitimai priimami 21 straipsnyje nustatyta tvarka.

24 straipsnis

1. Valstybės narės užtikrina, kad jų teritorijoje auginama ir prekybai skirta dauginamoji medžiaga ir vaisiniai augalai atitiktų šios direktyvos reikalavimus.

([1]) OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

▼B

2. Jei oficialaus patikrinimo metu nustatoma, kad dauginamąja medžiaga ar vaisiniais augalais prekiauti negalima, nes jie neatitinka augalų sveikatos reikalavimų, atitinkama valstybė narė imasi atitinkamų oficialių priemonių bet kokiai su augalų sveikata susijusiai rizikai pašalinti.

25 straipsnis

Per penkerius metus nuo šios direktyvos priėmimo dienos Komisija išnagrinėja direktyvos taikymo rezultatus ir pateikia Tarybai pranešimą, prireikus pridėdama pasiūlymus dėl būtinų pakeitimų.

26 straipsnis

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie įsigalioję ne vėliau kaip 1992 m. gruodžio 31 d., įgyvendina šią direktyvą. Apie tai jos nedelsdamos informuoja Komisiją.

Valstybės narės, tvirtindamos tokias priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Sudarant 4 straipsnyje minimą sąrašą, 5-11 straipsnių, 14, 15, 17, 19 ir 24 straipsnių taikymo kiekvienai II priede nurodytai genčiai ar rūšiai data nustatoma 21 straipsnyje nustatyta tvarka.

27 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

▼B

I PRIEDAS

Sąrašai, minimi pagal 4 straipsnį

▼M9

II PRIEDAS

GENČIŲ IR RŪŠIŲ, KURIOMS TAIKOMA ŠI DIREKTYVA, SĄRAŠAS

Castanea sativa Mill.

Citrus L.

Corylus avellana L.

Cydonia oblonga Mill.

Ficus carica L.

Fortunella Swingle

Fragaria L.

Juglans regia L.

Malus Mill.

Olea europea L.

Pistacia vera L.

Poncirus Raf

Prunus amygdalus Batsch

Prunus armeniaca L.

Prunus avium (L.) L.

Prunus cerasus L.

Prunus domestica L.

Prunus persica (L.) Batsch

Prunus salicina Lindley

Pyrus L.

Ribes L.

Rubus L.

Vaccinium L.